جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

کائنات چا پیدا کړي؟
زه چا پیدا کړی یم؟ او ولې؟

مَنْ خَلَقَ الكَونَ؟ وَمَنْ خَلَقَنِي؟ وَلِمَاذَا؟

بشتو

پښتو

په بېلابېلو ژبو د اسلامي محتوا د خدماتو د ټولنې علمي کمېټه

مَنْ خَلَقَ الكَونَ؟ وَمَنْ خَلَقَنِي؟ وَلِمَاذَا؟

کائنات چا پیدا کړي؟ زه چا پیدا کړی یم؟ او ولې؟

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ
بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ المُحْتَوَى الإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

په بېلابېلو ژبو د اسلامي محتوا د خدماتو د ټولنې علمي کمېټه

بِسْمِ اللهِ الرَّحمَنِ الرَّحِيمِ

کائنات چا پیدا کړي؟ زه چا پیدا کړی یم؟ او ولې؟

ایا زه په سمه لار یم؟

اسمانونه او ځمکه او په دوی کې لوی مخلوقات چې احاطه کېدلی نه شي، چا پیدا کړي دي ؟

په اسمان او ځمکه کې دا دقیق او پراخ نظام چا جوړ کړی؟

انسان چا پیدا کړی او هغه ته د اوربدلو، لیدلو، عقل، پوهې لاسته راوړلو او په واقعیتونو د پوهېدلو وړتیا چا ورکړې ده؟

ستا د بدن په غړو کې دا باریک جوړښت چا رامنځته کړی او ته په دې ښایسته بڼې چا انځور کړی یې؟

د ژوندیو مخلوقاتو په بیلابېلو بڼو او ډولونو کې فکر وکړه چې دوی چا په داسې بڼو پیدا کړي چې هېڅ حدود نه لري.

دا لوی کاینات څنګه د کلونو په تېریدو د خپلو قوانینو سره منظم چلیږي او برقرار پاتې دي؟

هغه نظامونه چا رامینځته کړي چې دا عالم کنترولوي (ژوند او مرګ، د ژوندیو موجوداتو تناسل، شپه او ورځ، د موسمونو بدلون، او داسې نور)؟

آیا دې کائناتو خپل ځان په خپله پیدا کړی؟ یا له نشت څخه رامنځته شوي؟ یا دا په تصادفي توګه موندل شوي دي؟ الله جل جلاله فرمایي:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

ایا دوی بې له څه شي پیدا کړی شوي دي، یا هم دوی، پخپله پیدا کوونکي دي؟

ایا دوی اسمانونه او ځمکه پیدا کړي دي؟ بلکې دوی یقین نه کوي. [الطور: ٣٥-٣٦].

نو که موږ خپل ځانونه نه وي پیدا کړي او دا هم ناممکنه ده چې موږ له هیڅ شي یا تصادف څخه رامنځته شوي یو، نو هغه حقیقت چې هیڅ شک پکې نشته دا دی چې: دا کاینات خامخا یو لوی او ځواکمن خالق لري، ځکه دا ناشونې ده چې دې کائناتو دې ځان خپله پیدا کړی وي! یا دا چې له هیڅ (نشت) څخه رامنځته شوي وي! او یا په تصادفي ډول رامنځته شوي دي!

ولې یو څوک د داسې شیانو په شتون باور لري چې لیدلی یې نه شي؟ لکه: (درک، عقل، روح، احساسات او مینه) آیا ځکه چې هغه یې اغیزې ویني؟ نو څنګه انسان د دې لویو کائناتو د پیدا کوونکي له شتون څخه انکار کوي، حال دا چې هغه یې د پیدایښت، صنعت او رحمت اغیزې ویني؟!

هیڅ هوښیار به دا ونه مني چې ورته وویل شي: دا کور په خپله جوړ شوی، پرته لدې چې یو څوک یې جوړ کړي! یا ورته وویل شي چې: دا کور هیڅ شي (نشت) رامنځته کړی! نو ځیني خلک څنګه په هغه چا باور کولی شي چې وایي: دا لوی کائنات پرته له خالق څخه پیدا شوي؟ یو عقلمند انسان څنګه منلی شي چې ورته وویل شي: د کائناتو دا دقیق نظم په

تصادفي توګه سره رامينځته شوی دی؟

دا ټول موږ يوې پايلې ته رسوي، هغه دا چې دا کائنات يو لوی او ځواکمن پالونکی لري چې اداره کوي يې، او دا چې يوازې هغه د عبادت وړ دی، او دا چې هر هغه څه چې پرته له هغه يې عبادت کيږي باطل او د عبادت وړ نه دي.

رب لوی خالق دی

پيدا کوونکی رب يو دی، هغه پادشاه، پالونکی او روزي ورکوونکی دی، هغه ذات دی چې ژوندي کول او مړه کول کوي، او هغه داسې ذات دی چې ځمکه يې پيدا کړې او تابع يې ګرځولې او د خپلو مخلوقاتو لپاره يې مناسبه جوړه کړې ده. او هغه ذات دی چې اسمانونه يې پيدا کړي او هغه لوی مخلوقات چې پکې دي، لمر، سپوږمی، شپه او ورځ يې په دقيقه توګه کنترول کړي چې د هغه د عظمت څرګندونه کوي.

او همغه ذات دی چې هوا يې موږ ته مسخره کړې چې له هغې پرته ژوند نه شو درلودلای، هغه ذات چې پر موږ بارانونه وروي، سمندرونه او سيندونه يې زموږ تابع کړي، همغه ذات چې موږ ته يې هغه مهال روزي راکوله کله چې موږ د مېندو په رحمونو کې کوچنيان وو او هېڅ ځواک مو نه درلود، همغه ذات چې زموږ په رګونو کې يې وينې ته له زيږون څخه تر مرګه پورې جريان ورکړی دی.

دا رب پالونکی ، خالق پيدا کوونکی ، روزي ورکوونکی، يوازې الله پاک دی

الله تعالی فرمايلي دي:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾﴾

بې شکه ستاسو رب هغه الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې په شپږو ورځو کې پيدا کړل، بيا يې پر عرش استواء (د عرش د پاسه شو) وکړه، شپه په ورځې باندې پټوي چې هر يو په تلوار سره لټوي او لمر، سپوږمۍ او ستوري (يې پيدا کړل) چې د هغه په امر غاړه ايښودونکي دي. خبر اوسئ! پيدا کول او حکم چلول خاص هغه لره دي، الله برکت والا دی، د ټولو مخلوقاتو رب. [الأعراف ٥٤].

الله هغه رب دی چې په کائناتو کې د هر څه پيدا کوونکی دی؛ هغه څه چې مور يې وينو او څه چې نه يې وينو او له هغه پرته نور هر څه د هغه له مخلوقاتو څخه دي، هغه يوازې د عبادت وړ دی او له هغه پرته بايد د بل چا عبادت له هغه سره ونه شي. هغه لره په مالکيت، پيدايښت، د چارو سمبالولو او عبادت کې هېڅ شريک نه شته.

که د استدلال په خاطر دا فرض کړو چې د رب جل جلاله سره نور معبودان هم شته، نو کائنات به فاسد شي؛ ځکه دا نه کيږي چې دوه معبودان په يو وخت کې د کائناتو چارې اداره کړي، الله تعالى فرمايي:

﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا...﴾

که په دواړو (آسمان او ځمکه) کې له الله پرته نور معبودان واى نو دواړه به وران (ګډوډ) شوي وى. الأنبياء:٢٢.

د پيدا کوونکي رب صفتونه

پاک څښتن لره بې شمېره ښکلي نومونه او هغه لره ډېر لوى او عالي صفتونه دي چې د هغه د کمال څرګندونه کوي، د هغه له نومونو څخه : الخالق او "الله" دي چې معنا يې ده: هغه ذات چې يوازې له شريک پرته د عبادت مستحق دى. او: الحي (تل ژوندى)، القيوم (تلپاتې)، الرحيم(ډېر رحم کوونکى)، الرازق(رزق ورکوونکى)، الكريم (سخي).

الله تعالى په قرآن کريم کې فرمايلي دي:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾﴾

الله هماغه دى چې له ده پرته بل معبود نشته تل ترتله ژوندى سمبالونکى دى، نه پرکالي پرې راځي او نه خوب، څه چې په اسمانو کې دي او څه چې په ځمکه کې دي (ټول) د هغه دي، دا به څوك وي چې د هغه له اجازې پرته د چا سپارښتنه ورته وکړي؟ په هر هغه څه پوهيږي چې د دوى مخې يا يې شاته دي، او دوى د هغه له معلوماتو هيڅ شى نه

شي راګيرولای مګر هغه چې د ده خوښه وي، کرسۍ يې له اسمانو او ځمکې پراخه ده، او د دې دواړو (ځمکې او اسمان) ساتنه يې نه ستومانه کوي او هغه لوی اوچت ذات دی. [سورة البقرة:٢٥٥].

او الله - تعالى - فرمايلي:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝٤﴾

(ای نبي!) ته (دوی ته) ووايه: شان دا دی چې الله يو دی.

هم دا الله بې نياز (بې حاجته) دی.

نه يې (څوک) زېږولی دی او نه دی (له چا) زېږول شوی دی.

او د ده هېڅوک سيال (او) برابر نشته. [الإخلاص ١-٤].

د عبادت څښتن د کمال له صفاتو څخه برخمن دی

د هغه له صفتونو څخه يو دا دی چې همغه د عبادت وړ دی او عبادت يې کيږي او له هغه پرته نور مکلف مخلوق دي چې امر ورته کيږي او تابع دي.

د هغه له صفتونو څخه دا دي چې هغه تل ژوندی او د ټول عالم چارسمبالی دی، په کائناتو کې چې هر ژوندی دی، نو هغه ذات ژوند ورکړی او له نشت څخه يې شته کړی دی او هغه په خپل شتون سره د چارو سمبالوونکی، هغوی ته رزق ورکوونکی او هغوی لره کافي دی. نو رب ژوندی دی نه مړ کيږي او فناء کېدل يې ناشوني دي، چارسمبالی دی، نه ويده

کیږي، نه پرې خوب راځي او نه پرکاله کیږي.

د هغه له صفتونو څخه یو دا دی چې هغه پوه ذات دی، له هغه څخه په ځمکه او آسمان کې هېڅ شی پټ نه دی.

د هغه له صفتونو څخه دا دي چې هغه اوریدونکی او لیدونکی دی، هر څه اوري او هر څه وینې، د نفسونو په وسوسو او هغه څه پوهیږي چې په سینو کې پټ دي، له هغه نه په ځمکه او اسمانونو کې هېڅ شی پټ ندی.

د هغه له صفتونو څخه یو دا دی چې هغه قادر ذات دی، هېڅ شی یې نه شي عاجزولای او هېڅوک د هغه د ارادې مخنیوی نه شي کولای، څه یې چې خوښه وي هغه کوي، او څه یې چې خوښه وي هغه منع کوي، مخته کول او وروسته کول کوي او هغه د لوی حکمت خاوند دی.

او د هغه له صفتونو څخه دا دی چې هغه پیدا کوونکی، رزق ورکوونکی او چارسمبالی دی؛ هغه ذات چې مخلوقات یې پیدا کړي او د هغوی چارې یې سمبال کړي دي، ټولو مخلوقات یې په قبضه کې دي او د هغه د امر لاندې دي.

د هغه د صفتونو له جملې څخه دا هم دی چې هغه د محتاجانو دعا قبلوي، مصیبت ځپلو فریاد اوري، تکلیف لرې کوي، او هر مخلوق چې کله په سختۍ او مصیبت کې راګیر شی، د سختۍ اړتیا له مخې هغه ته رجوع کوي.

له الله جل جلاله پرته د بل چا عبادت نه کیږي، ځکه یوازې هغه پوره او د عبادت مستحق دی، پرته له بل هر چا څخه، او هر هغه څه چې له هغه پرته یې عبادت کیږي، په ناروا سره یې عبادت کیږي، ځکه هغه نیمګړی او د مرګ او فنا کېدو

ور دی.

الله تعالی موږ ته عقلونه راکړي چې د هغه له عظمت څخه یو څه درک کولی شي او په موږ کې یې یو طبیعي فطرت ایښی چې نیکي خوښوي او له بدۍ څخه کرکه لري، او کله چې الله رب العالمین ته رجوع کوي، د ډاډ احساس کوي، دا فطرت د هغه په کمال دلالت کوي او پر دې چې ناشوني ده هغه پاک ذات په نیمګړتیا سره یاد شي.

د عقلمند لپاره مناسبه نه ده چې له کامل ذات پرته د بل چا عبادت وکړي، نو څنګه کولای شي د خپل ځان په څېر د نیمګړي او یا له ځان نه د ټیټ مخلوق عبادت وکړي؟

انسان، بت، ونه او یا حیوان هېڅکله معبود کېدلی نه شي!

څښتن تعالی د اسمانونو د پاسه، په خپل عرش باندې دی، له مخلوقاتو څخه یې جلا دی، د هغه په ذات کې د هغه له مخلوقاتو څخه هېڅ شی نشته او نه د هغه په مخلوقاتو کې د هغه له ذات څخه څه شی شتون لري، هغه په خپلو مخلوقاتو کې نه منحل کیږي او نه پکې جسم ګرځي.

د څښتن تعالی په څېر هېڅ شی نه شته او هغه اوربدونکی لیدونکی دی، هېڅوک د هغه برابر نه دی، او هغه له خپل مخلوق څخه غني دی، نه ویده کیږي او نه خوراک کوي، هغه ډېر لوی دی؛ شونې نه ده چې هغه دې مېرمن یا ماشوم ولري. خالق د عظمت صفات لري؛ هېڅکله نه محتاجیږي او نه په نیمګړتیا سره یادیږي.

الله تعالی فرمایلي دي:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾﴾

ای خلکو! یو مثال راوړل شوی نو غوږ ورته کیږدی، تاسو چې الله نه پرته څه رابلئ، که ټول ورته را یو ځای هم شي هېڅکله به یو مچ هم پیدا نکړی شي او (دا لا څه) که یو مچ څه شی ترې وتښتوي، هغه هم نه شي ترې خلاصولی، هم (مرسته) غوښتونکی کمزوری دی او هم غوښتل شوی.

دوی لکه چې ښایي هغه شان د الله قدر ونه پېژندو، الله یقیناً زورور او برلاسی دی. [الحج: ٧٣-٧٤].

دې ستر خالق ولې موږ پیدا کړي یو؟ او زموږ څخه څه غواړي؟

ایا دا عقل مني چې الله دا ټول مخلوقات بې هدفه پیدا کړي، ایا هغه یې بې مقصده پیدا کړي دي، په داسې حال کې چې هغه په هر څه پوه او حکیم دی؟

ایا دا عقل مني چې هغه ذات چې موږ یې په دومره دقت او مهارت سره پیدا کړي یو او د ځمکې او اسمانونو هر څه یې زموږ تابع کړي، چې موږ به یې له کوم هدف پرته پیدا کړي یو، او یا به مو د خورا مهمو پوښتنو له ځوابونو پرته پرېږدي چې زموږ فکر یې مشغول کړی دی، لکه: ولې موږ دلته یو؟ او له مرګ وروسته څه دي؟ او زموږ د پیدایښت

موخه څه ده؟

او ایا عقل دا مني چې ظالم ته دې سزا او نیک انسان ته دې اجر نه وي؟

الله پاک فرمایلي دي:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴿١١٥﴾﴾

ایا نو تاسو ګمان کوئ چې بې شکه مونږ تاسو عبث پیدا کړي یاست او دا چې بې شکه تاسو به مونږ ته بېرته نه راګرځئ. [المؤمنون: ١١٥].

بلکي الله جل جلاله پېغمبران رالېږلي تر څو مونږ د خپل شتون په مقصد پوه شو او مونږ ته لارښوونه وکړي چې څنګه د هغه عبادت وکړو او هغه ته نږدې شو! او له مونږ څخه څه غواړي او څنګه د هغه رضایت تر لاسه کړو، او مونږ ته یې له مرګ وروسته زمونږ د برخلیک په اړه خبر راکړی دي؟

الله جل جلاله د دې لپاره پېغمبران رالېږلي تر څو مونږ ته خبر راکړي چې یوازې هغه د عبادت وړ دی او تر څو په دې پوه شو چې څنګه یې عبادت وکړو او مونږ ته د هغه د اوامرو او منهیاتو په اړه خبر راکړي او د دې لپاره چې مونږ ته نیک ارزښتونه را زده کړي چې که مونږ یې مراعت کړو، پاک او له نیکیو او برکتونو ډک ژوند به ولرو.

او الله جل جلاله ډېر پېغمبران رالېږلي دي لکه: (نوح، ابراهیم، موسی، او عیسی) او په نښانو او معجزو یې د هغوی ملاتړ کړی چې د هغوی په ریښتینولۍ دلالت وکړي او پدې

چې دوی د هغه پاک ذات له لورې را استول شوي او وروستی يې محمد صلی الله علیه وسلم دی.

او رسولانو موږ ته په واضح ډول خبر راکړی چې دا ژوند يو امتحان دی او دا چې ریښتینی ژوند به له مرګ وروسته وي.

او دا چې د هغو مؤمنانو لپاره جنت دی چې یوازې د الله جل جلاله عبادت يې کړی وي چې شریک نه لري او په ټولو رسولانو يې ایمان راوړی وي او پدې چې هلته یو اور دی چې الله د هغو کافرانو لپاره چمتو کړی چې د الله سره د نورو معبودانو عبادت کوي او یا يې د الله له کوم رسول څخه انکار کړی وي او پرې کافر شوی وي.

الله تعالی فرمایلي:

﴿يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾﴾

اې د آدم اولادې! که چېرې تاسو ته له تاسو څخه داسې رسولان درشي چې زما آیتونه درته بیانوي، نو بیا چې څوك تقوی خپله او (عملونه) سم کړي، نه به څه وېره وربانديې وي او نه به دوی خپه کیږي.

او هغوی چې زموږ آیتونه يې دروغ وبلل او تکبر يې ترې وکړ، نو هغوی دوزخیان دي، تل ترتله پکې اوسېدونکي.

[الأعراف٣٥-٣٦].

الله تعالى فرمايلي دي:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِى خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴿٢٥﴾﴾

ای خلکو! د خپل رب عبادت وکړئ، هغه (رب) چې تاسي او له تاسي وړاندې خلک يې پيدا کړي، کېدای شي چې تاسي ځانونه وژغورئ (د الله تعالى له عذاب څخه).

هغه (رب) چې ستاسي لپاره يې زمکه فرش (هواره) کرځولې ده او هسک (آسمان) يې چت او د آسمان له لوري

يې اوبه نازل کړي دي، نو راويستې يې دي په دې اوبو سره هر ډول مېوې ستاسې لپاره روزي (رزق)، نو له الله سره شريکان مه نيسئ، په داسې حال کې چې تاسي پوهيږئ (چې الله شريک نه لري).

او که چېرې تاسي د هغه څه (قرآن) په اړه په شک کې ياست، چې مونږ پر خپل بنده باندې نازل کړی دی نو تاسي د دې (سورت) په څېر يو سورت راوړئ او له الله تعالی پرته خپل ټول ګواهان (مشران) راوبلئ، که چېرې تاسي ريښتېني ياست.

پس که چېرې مو دا کار ونه کړ او هېڅکله يې (هم) نه شئ کولای، نو پس وساتئ (ځانونه) له هغه اور څخه چې خس (خشاک) د هغې انسانان او تيږې (ګټې) دي، چې تيار کړی شوی دی (دا اور) د کافرانو لپاره.

او زيری ورکړه (ای محمده) هغو کسانو ته چې ايمان يې راوړی دی (په ټولو مؤمن به شيانو) او ښه (عملونه) يې کړي دي، چې بېشکه د دوی لپاره جنتونه دي چې د هغو (تر مانيو او ونو) لاندې ويالې بهيږي، هر کله چې له دې (جنتي مېوو) څخه دوی (جنتيانو) ته د رزق (خوړلو) لپاره (څه) ورکړل شي، نو دا (جنتيان) به وايي، دا هغه شان ميوه ده چې مونږ ته پخوا هم راکړل شوې وه او رابه وړلی شي دوی ته ميوه هم رنګه (او په خوند کې سره ببله) او د دوی لپاره به په دغو (جنتونو) کې پاکې مېرمنې وي او دوی به په دغو (جنتونو) کې همېشه وي. [البقرة: ٢١-٢٥].

ولې ډېر شمېر رسولان؟

الله جل جلاله امتونو ته خپل پېغمبران رالېږلي دي، هېڅ داسې یو امت نشته مګر دا چې الله ورته پېغمبر لېږلی تر څو یې د خپل رب عبادت ته راوبلي او د هغه له اوامرو او منهیاتو څخه یې خبر کړي، او د ټولو د بلنې موخه د یو الله عبادت و، او هر کله به چې یو امت هغه څه پرېښودل چې رسول یې ورته راوړي وو؛ لکه د الله په یو ګڼلو هغوی ته امر کول او یا به یې د هغې د بدنامولو هڅه وکړه نو الله جل جلاله به بل پېغمبر راولېږه تر څو یې تګلاره ببرته راسمه کړي، او خلک خپل سالم فطرت ته راوګرځوي چې هغه د الله تعالی یووالی او د هغه منل دي.

تر دې چې الله جل جلاله د محمد صلی الله علیه وسلم په رالېږلو سره د رسولانو لړۍ پای ته ورسوله، هغه پېغمبر چې بشپړ دین او د ټول بشریت لپاره یې تر قیامته تلپاتې شریعت راوړی، هغه شریعت چې په خپله بشپړ دی او د مخکنیو شریعتونو نسخ کوونکی دی، او متعال رب یې د بقا او د قیامت تر ورځې پورې د تلپاتې کېدو تضمین کړی دی.

یو څوک تر هغه وخته مؤمن کېدلی نه شي تر څو یې په ټولو پېغمبرانو ایمان نه وي راوړی

الله هغه ذات دی چې رسولان یې رالېږلي او ټولو مخلوقاتو ته یې امر کړی چې د دوی پیروي وکړي، چا چې له دوی څخه د یو له پېغمبرۍ هم انکار وکړ نو په حقیقت کې یې له ټولو انکار کړی دی، له دې به لویه ګناه نه وي چې یو څوک د الله تعالی له وحیې څخه انکار وکړي، نو جنت ته د ننوتلو

لپاره په ټولو پېغمبرانو ایمان راوړل ضروري دي.

په دې زمانه کې په هر چا فرض دي چې پر الله او د الله په ټولو پېغمبرانو ایمان ولري او د آخرت په ورځ ایمان ولري او دا کار یوازې پر وروستي پېغمبر محمد صلى الله عليه وسلم په ایمان راوړلو او پیروۍ کولو سره کېږي، ځکه دی هغه پېغمبر دی چې الله جل جلاله یې په تلپاتې معجزې قرآن کریم سره ملاتړ کړی، هغه (کتاب) چې الله یې ساتنه کوي تر څو چې ځمکه او څوک چې پرې دي هغه ته په میراث پاتې شي.

الله تعالى په قرآن کریم کې فرمایلي دي چې څوک چې د هغه پر کوم پېغمبر له ایمان راوړلو څخه انکار وکړي، نو هغه په الله کفر کړی او د هغه وحیې یې دروغ ګڼلې ده، الله تعالى فرمایلي:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝١٥٠ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۝١٥١﴾

بې شکه هغوی چې له الله او رسولانو یې منکرېږي او غواړي چې د الله او د رسولانو ترمنځ یې بېلتون وکړي (داسې چې) وایي په ځینو ایمان راوړو او ځینې نه منو او غواړي چې د دې (کفر او اسلام) ترمنځ بله لار ونیسي.

دا خلک نو پاخه کافران دي او دغسې کافرانو ته مو سپکوونکی عذاب تیار کړی. [النساء: ١٥٠-١٥١].

لدې امله موږ مسلمانان په الله او د آخرت په ورځ ایمان لرو - لکه څنګه چې الله امر کړی - او موږ په ټولو پیغمبرانو او پخوانیو کتابونو ایمان لرو، الله تعالی فرمایلي:

﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾﴾

پیغمبر صلی الله علیه وسلم (پر هغه هدایت) ایمان راوړی دي چې د هغه د رب له خوا پر هغه نازل شوی دی او څوک چې د دې پیغمبر منونکي دي، هغوی هم دا هدایت د زړه په مینه منلی دی، دوی ټولو الله، د هغه پریښتې، د هغه کتابونه او د هغه پیغمبران (علیهم السلام) منلي دي او د هغو وینا دا ده چې: موږ د الله د پیغمبرانو ترمنځ توپیر نه کوو، موږ حکم واورېده او اطاعت مو ومانه ای الله! موږ ستا څخه د ګناه بخښنې غوښتونکي یو او همدا ستا لوري ته زموږ درتګ دی. [البقرة ٢٨٥].

قرآن کریم څه شی دی؟

قرآن کریم د الله تعالی کلام او د هغه وحي ده چې په اخري پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم نازل شوی او تر ټولو ستره معجزه ده چې د هغه د نبوت په ریښتینولی دلالت کوي. او د قرآن کریم حکمونه حق او معلومات یې ریښتیني دي. او الله تعالی یې منکران وننګول چې د دې قرآن په څېر دې حتی یو سورت هم ورته پیدا کړي، خو دوی پدې ونه توانېدل؛ د دې د محتویاتو د عظمت او هر اړخیز والي له امله چې په دنیوي

ژوند او آخرت کې هر هغه څه ته شامل دی چې د انسان پورې اړه لري ، او دا د ایمان ټولو حقایقو ته شامل دی چې ایمان پرې واجب دی. په دې کې هغه احکام او ممانعتونه هم شامل دي چې انسان يې بايد د خپل ځان او خپل رب، خپل ځان او خپل نفس او خپل ځان او ټولو مخلوقاتو تر منځ مراعت کړي، او دا ټول په لوړ فصاحت او بلاغت سره راغلي دي. پدې (قرآن) کې ډېر عقلي شواهد او ساينسي حقيقتونه راغلي او دا په ډاګه کوي چې دا کتاب د انسانانو له خوا نه دی جوړ شوی، بلکې دا د بشريت د سپېڅلي پالونکي کلام دی.

اسلام څه شی دی؟

اسلام: الله تعالی ته په يووالي سره غاړه ايښودل، د هغه منل او ورته تسليمېدل، په خوښۍ او منلو سره د هغه د قانون پيروي او په هر هغه څه کفر دی چې له الله پرته يې عبادت کيږي.

او الله تعالی رسولان له يو پيغام سره راليږلي چې هغه: د يو الله عبادت ته بلنه ده چې شريک نه لري، او په هر هغه څه کافرېدل دي چې له الله جل جلاله پرته يې عبادت کيږي.

اسلام د ټولو پيغمبرانو دين دی، د دوی بلنه يو شان او شريعتونه يې مختلف دي، نن ورځ يوازې مسلمانان دي چې د صحيح دين پيروي کوي، هغه دين چې د ټولو انبياوو لخوا راوړل شوی، او په دې وخت کې د اسلام پيغام حق دی، او دا د خالق لخوا انسانيت ته وروستی پيغام دی. نو هغه رب چې ابراهيم، موسی او عيسی عليه السلام يې راليږلی، همغه رب وروستی رسول محمد صلی الله عليه وسلم هم راليږلی دی،

او اسلامي شريعت ټولو مخکنيو شريعتونو لره منسوخوونکی راغلی.

ټول هغه دينونه چې خلک پرې نن سبا عبادت کوي - له اسلام پرته - د انسانانو لخوا جوړ شوي دينونه دي، او يا هغه دينونه دي چې په سر کې الهي وو خو انسانانو پکې لاسوهنه وکړه نو د خرافاتو ډېرې، ميراثي افسانو او بشري اجتهادونو سره گډ شول.

خو د مسلمانانو دين يو څرگند دين دی چې نه بدليږي، لکه څنگه چې د دوی عبادتونه سره يو دي چې د الله عبادت پرې کوي، ټول پنځه وخته لمونځونه کوي، د خپلو مالونو زکات ورکوي او د رمضان د مياشتې روژه نيسي. او د دوی قانون ته چې قرآن کريم دی پام وکړئ، په ټولو هيوادونو کې همدا يو کتاب دی. الله تعالى فرمايلي:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗاۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ فِي مَخۡمَصَةٍ غَيۡرَ مُتَجَانِفٖ لِّإِثۡمٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ﴾

نن مې ستاسو دين درته پوره کړی، خپل نعمت مې درباندې تمام کړی او همدغه اسلام مې ستاسو د دين په توگه درته غوره کړی دی، نو که څوك په سخته لوږه کې (حرام خوراك ته) اړ شو خو چې د گناه تکل يې نه وي نو بې شکه بيا الله مهربان بخښونکی دی. [سورة المائدة:٣].

الله تعالى په قرآن کريم کې فرمايلي دي:

﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾﴾

وايه مورِ خو په الله ايمان راوړی او په هغه چې پرمورِ نازل شوي او پر ابراهيم، اسماعيل، اسحاق، يعقوب او پر اولاده يې نازل شوي او هغه چې موسی، عيسی او نورو نبيانو ته يې د خپل رب له خوا ورکړل شوي د دوی ترمنځ يوه کې هم فرق نه کوو او مورِ همده ته غاړه ايښودونکي يو.

او هر څوک چې له اسلامه پرته بل دين لټوي نو هيڅکله به ترې قبول نه شي او هغه به په آخرت کې له تاوانيانو وي. [آل عمران: ٨٤-٨٥].

نو د اسلام دين د ژوند لپاره يوه جامعه تګلاره ده، چې د عقل او فطرت سره سمون لري، او د عامو خلکو له خوا منل شوې ده، د ستر خالق له خوا د خپلو مخلوقاتو لپاره جوړ شوی قانون او په دنيا او آخرت کې د ټولو خلکو لپاره د خير او خوښۍ دين دی. نه يو نسل ته پر بل برتري ورکوي او نه يو رنګ ته پر بل رنګ، ټول خلک پکې سره برابر دي. په اسلام کې هيڅوک پر بل چا برتري نه لري مګر د هغه د نيکو عملونو په اندازه.

الله تعالى فرمايلي دي:

﴿مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾

چا چې نېک عمل وکړ، که نارينه وي که ښځينه خو چې مومن وي نو حتماً به ښه ژوند وربانديې تېر کړو او (آخرت کې به) د هغو نېکو عملونو چې دوی به کول، ښه بدله ورکړو. [النحل:٩٧]

اسلام د نېکمرغۍ لار ده

اسلام د ټولو پېغمبرانو دين او د ټولو خلکو لپاره د الله تعالى دين دى او د عربو پورې ځانګړى دين ندى.

اسلام په دې دنيا کې د ريښتينې خوښۍ او په آخرت کې د ابدي نعمتونو لاره ده.

اسلام يوازينى دين دى چې د روح او بدن اړتياوې پوره کوي او د انسانانو ټولې ستونزې حلوي، الله تعالى فرمايلي:

﴿قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلا يَضِلُّ وَلا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴿١٢٤﴾﴾

او (الله) وفرمايل: دواړه (ډلې، شيطان او انسان) ټول ترې کوز شئ، تاسي به يو د بل دښمنان ياست، نو چې زما له خوا څه لارښوونه درشي نو چا چې زما د لارښوونې متابعت وکړ، هغه به نه بې لارې او نه بدبخته شي.

او څوک چې زما له ذکره مخ واړوي، هغه لپاره تنګ

ژوند دی او د قیامت په ورځ به یې ړوند راپاڅوو. [طه: ۱۲۳-۱۲٤].

اسلام ته په داخلېدو څه ګټه کوم؟

اسلام ته داخلېدل ستر ي ګټې لري، چې ځینې یې دا دي:

- په دنیا کې بریا او عزت، ځکه چې انسان د الله بنده وي، که نه نو د خواهشاتو، شیطان او شهوتونو بنده به و.

- په آخرت کې بریا؛ چې الله تعالی ورته ببښنه وکړي، تر ي راضي شي، جنت ته یې داخل کړي او ابدي خوښی او تلپاتې نعمتونه وګټي او د دوزخ له عذابه وژغورل شي.

- مؤمن به د قیامت په ورځ له انبیاوو، ربښتینو، شهیدانو او صالحانو سره وي، دا ځومره ښه ملګرتیا ده، او څوک چې ایمان نه راوړي هغه به له سرکښانو، بدانو، مجرمانو او ظالمانو سره وي.

- هغه کسان چې الله تعالی یې جنت ته داخل کړي هغه به له مرګ، ناروغی، درد، بوډاتوب او غم پرته په ابدي نعمتونو کې ژوند وکړي او دوی چې هر څه غواړي غوښتنې به یې پوره کړي او هغه څوک چې دوزخ ته ننوځي هغه به په ابدي، نه ختمیدونکي عذاب کې وي.

- په جنت کې داسې نعمتونه شته چې نه د چا سترګو لیدلي، نه غوږونو اورېدلي او نه د چا فکر کې ګرځېدلي. د دې خبرې ثبوت د الله تعالی دا قول دی:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً

طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

چا چې نېک عمل وکړ، که نارينه وي که ښځينه خو چې مومن وي نو حتماً به ښه ژوند ورباندې تېر کړو او (آخرت کې به) د هغو نېکو عملونو چې دوی به کول، ښه بدله ورکړو. [النحل ٩٧]. او الله تعالى فرمايلي:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾﴾

نو چا ته نه ده معلومه چې هغوی ته د سترګو يخېدو کوم شيان پټ ساتل شوي، د هغو کړنو د بدلې په توګه چې دوی به کول. [سورة السجدة:١٧]

که اسلام را نه وړم نو څه به له لاسه ورکړم؟

انسان به تر ټولو ستر علم او پوهه له لاسه ورکړي، کوم چې د الله تعالى پېژندل او د الله تعالى په اړه پوهه ده، او هغه به په الله تعالى باور له لاسه ورکړي، هغه څه چې انسان ته په دنيا کې امنيت او آرامي او په آخرت کې ابدي نعمت ور په برخه کوي.

انسان به تر ټولو لوی کتاب ته لاسرسی له لاسه ورکړي چې الله تعالى خلکو ته نازل کړی او په دې لوی کتاب ايمان به له لاسه ورکړي.

هغه به په سترو پيغمبرانو ايمان له لاسه ورکړي، همدا رنګه به د قيامت په ورځ په جنت کې د دوی ملګرتيا له لاسه ورکړي، او د دوزخ په اور کې به د شيطانانو، مجرمانو او

ظالمانو سره مل وي، چې ډېر بد کور او بد ګاونډ دی.

الله تعالى فرمايلي دي:

﴿قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ﴿١٦﴾﴾

ووايه بېشکه (حقيقي) زيانمن هغه خلك دي چې د قيامت په ورځ يې ځانونه او خپلې کورنۍ په تاوان کې اچولي دي، خبر اوسئ چې همدغه څرګند تاوان دی.

د هغوی لپاره به لاندې باندې د اور (توټې) وريځې (لکه چترۍ راتاو) وي، دا هغه عذاب دی چې الله خپل بندګان پرې ډاروي، اې زما بندګانو له ما نه ووېرېږئ. [الزمر: ١٥-١٦].

څوک چې غواړي په آخرت کې نجات وموميږي بايد اسلام قبول کړي او د محمد صلى الله عليه وسلم پيروي وکړي

يو له هغو حقيقتونو څخه چې پيغمبرانو او رسولانو عليهم السلام پرې اتفاق کړی دا دی چې يوازې هغه مسلمانان به آخرت کې نجات وموميږي چې په الله تعالى ايمان لري، هېڅوک ورسره نه شريکوي او په ټولو پيغمبرانو او رسولانو ايمان لري. نو د پيغمبرانو ټول پيروان چې ايمان يې پرې راوړی او هغوی يې ريښتيني ګڼلي جنت ته به داخل شي او له اور څخه به وژغورل شي.

نو هغوی چې د پېغمبر موسی علیه السلام په زمانه کې وو او په هغه یې ایمان راوړی او د هغه په لارښوونو یې عمل کړی، نو دوی مسلمانان او نېک مؤمنان دي، مګر وروسته له دې چې الله تعالی عیسی علیه السلام راولېږه نو د موسی علیه السلام په پیروانو واجب شو چې په عیسی علیه السلام ایمان راوړي او پیروي یې وکړي. نو چا چې په عیسی (علیه السلام) ایمان راوړ هغوی نېک صالحه مسلمانان دي، او چا چې په عیسی (علیه السلام) له ایمان راوړلو انکار وکړ او ویې ویل چې زه به د موسی (علیه السلام) په دین پاتې شم نو دا مؤمن نه دی؛ ځکه چې ده پر داسې یو نبي له ایمان راوړلو انکار وکړ چې الله تعالی رالیږلی دی. بیا وروسته له دې چې الله پاک وروستی پېغمبر محمد صلی الله علیه وسلم راولېږه، نو پر ټولو واجب دي چې ایمان پرې راوړي، ځکه کوم رب چې موسی او عیسی علیهما السلام رالیږلي همغه رب دی چې وروستی پېغمبر محمد صلی الله علیه وسلم یې رالیږلی، نو چا چې د محمد صلی الله علیه وسلم له پېغمبرۍ انکار وکړ او ویې ویل چې زه به د موسی او یا عیسی علیهما السلام پیرو پاتې شم نو دا هم مؤمن نه دی.

او دا د یو چا لپاره بسنه نه کوي چې ووایي د مسلمانانو درناوی کوي او نه په آخرت کې د نجات لپاره بسنه کوي چې خیرات ورکړي او د غریبانو سره مرسته وکړي، بلکې هغه باید په الله، د هغه په کتابونو، د هغه په رسولانو او د آخرت په ورځ ایمان ولري، چې الله تعالی تر دې دا قبول کړي! په الله تعالی له شرک کولو، کفر ، د الله تعالی له خوا د نازل شوې وحي څخه له انکار کولو لویه ګناه نشته او نه لدې چې د

وروستي پېغمبر له نبوت څخه انکار وشي.

نو يهود، نصارى او نور هغه کسان چې د محمد صلى الله عليه وسلم د رسالت په اړه يې اوربدلي او پرې له ايمان راوړلو انکار وکړى او د اسلام په دين کې له ننوتلو انکار وکړي نو دوى به د جهنم په اور کې د تل لپاره پاتې شي او همدا د الله پربکړه ده نه د کوم بشر پربکړه، الله تعالى فرمايلي:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٦﴾

بېشکه هغه کسان له اهل کتابو او مشرکانو څخه چې کفر يې کړى دى تل به د دوزخ په اور کې وي همدوى تر ټولو بد خلک دي. [البينة:٦].

له هغه وخته چې بشريت ته د الله تعالى وروستى پيغام نازل شوى، هر انسان چې د اسلام په اړه اوري او د وروستي پيغمبر محمد صلى الله عليه وسلم له پيغمبرىٰ خبر شي، بايد پرې ايمان راوړي، د هغه د شريعت پيروي وکړي او په اوامرو او نواهيو کې د هغه اطاعت وکړي، نو څوک چې د دې وروستىٰ پيغمبرىٰ څخه خبر شي او رد يې کړي، الله تعالى به له هغه څخه هېڅ شى ونه مني او په آخرت کې به عذاب ورکړي.

د دې خبرې دليل د الله تعالى دا قول دى:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝٨٥﴾

او هر څوک چې له اسلام پرته بل دین لټوي نو هېڅکله به تري قبول نه شي او هغه به په آخرت کې له تاوانیانو وي. [آل عمران ۸۵].

او الله تعالى فرمايلي:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾﴾

ورته وایه ای اهل کتابو هغه څه ته راشئ چې زمونږ او ستاسو ترمنځ یو برابر دی، دا چې د الله نه پرته بل څه به نه لمانځو، نه به څه شی ورسره شریکوو او نه به څوك له الله پرته د خدایانو په توګه نیسو، نو که وګرځېدل بیا ورته ووایئ تاسو شاهدان اوسئ چې مونږ مسلمانان یو. [آل عمران: ٦٤].

زه د مسلمانېدلو لپاره څه ته اړتیا لرم؟

اسلام کې د ننوتلو لپاره په دې شپږو ارکانو ایمان راوړل واجب دي:

په الله جل جلاله ایمان او دا چې هغه خالق، روزي ورکوونکی، چار سمبالی او مالک دی، د هغه په شان هېڅ شی نشته، هغه نه مېرمن لري او نه زوی، او هغه یوازې د عبادت مستحق دی او دا چې له هغه سره د بل چا عبادت ونه شي، او دا عقیده وساتل شي چې له هغه پرته چې د هر څه عبادت کیږي هغه باطل دی.

په ملائکو ایمان او دا چې دوی د الله تعالى بندګان دي، له

نور څخه يې پيدا کړي او دنده يې ورسپارلې چې پر پيغمبرانو عليهم السلام يې وحی نازلوي.

په ټولو هغو کتابونو ايمان چې الله تعالی په خپلو پيغمبرانو عليهم السلام نازل کړي دي (لکه: تورات او انجيل – مخکې له دې چې تحريف شي) او وروستی کتاب قرآن کريم.

په ټولو پيغمبرانو عليهم السلام ايمان راوړل لکه: نوح، ابراهيم، موسی، عيسی عليهم السلام او د دوی وروستی محمد صلی الله عليه وسلم، او دا چې دوی ټول له انسانانو څخه وو، د وحی په واسطه يې د دوی ملاتړ کړی او هغه نښې او معجزې يې ورکړې چې د دوی د ريښتينولی څرګندونه کوي.

د آخرت په ورځ ايمان چې کله به الله جل جلاله مخکې او وروستې راژوندي کوي او الله تعالی به د خپل مخلوق په مينځ کې قضاوت کوي، مومنان به جنت او کافران به دوزخ ته داخل کړي.

په تقدير باور او دا چې الله په هر څه پوهيږي، څه چې پخوا وو او څه به چې په راتلونکي کې وي، او دا چې الله پوه دی او دا هر څه يې ليکلي دي، او د دې اراده يې کړې ده او هر څه يې پيدا کړي دي.

په پرېکړه کې ځنډ مه کوه

دنيا د ابديت ځای نه دی ...

ژر دی چې ټول ښايست به يې له منځه ولاړ شي او ټول شهوتونه به ختم شي.

او هغه ورځ به راشي چې له انسان سره پکې د هغه د کړنو

حساب وشي، چې هغه د قيامت ورځ ده، الله تعالى فرمايلي:

﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لاَ يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلاَ كَبِيرَةً إِلاَّ أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلاَ يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾﴾

او (د عمل) کتاب به کېښودل شي نو ته به مجرمان ګورې چې له هغه څه نه وېرېدونکي دي، کوم چې په هغه (کتاب) کې دي او وايي به هاى زمور بده بخته دا څنګه ليکنه ده چې (زمور) وړه او غټه يې بې له شمېرلو نه ده پرېښې، او څه يې چې کړي وو حاضر به يې وموميِ او ستا رب په هېڅا ظلم نه کوي. [الكهف:٤٩].

او يقينا چې الله تعالى په ډاګه کړي ده چې څوک اسلام نه راوړي نو هغه به د تل لپاره د دوزخ په اور کې وي.

نو دا لږ تاوان نه، بلکې لوى تاوان دى، الله تعالى فرمايلي:

﴿وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾﴾

او هر څوک چې له اسلام پرته بل دين لټوي نو هېڅکله به ترې قبول نه شي او هغه به په آخرت کې له تاوانيانو وي. [آل عمران: ٨٥].

نو اسلام هغه دين دى چې له هغه پرته الله نور دينونه نه مني.

نو الله مور پيدا کړي يو او هغه ته ورګرځو او دا دنيا زمور

لپاره يوه ازمويښه ده.

انسان بايد ډاډه اوسي چې: دا ژوند د خوب په څېر لنډ دی ... او هېڅوک نه پوهيږي چې کله به مري!

نو د قيامت په ورځ به خپل خالق ته څه ځواب وايي چې پوښتنه ورڅخه وکړي چې: ولې يې د حق پيروي نه ده کړې؟ ولې يې د وروستي پيغمبر پيروي نه ده کړې؟

نو ستا پروردګار ته به د قيامت په ورځ څه ځواب وايي، حال دا چې هغه په اسلام کې د کفر له عواقبو خبرداری ورکړی او ويلي يې دي چې د کفارو برخليک په دوزخ کې ابدي هلاکت دی؟

الله تعالى فرمايلي:

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾﴾

او هغه کسان چې کافران شول او زموږ آياتونه يې دروغ وګڼل، هم دغه کسان د اور (دوزخ) ځښتنان دی او هم دوی به په هغه (اور د دوزخ) کې همېشه وي. [البقرة ٣٩].

د هغو کسانو لپاره هېڅ عذر نشته چې حق پرېږدي او د پلرونو او نيکونو تقليد وکړي

الله تعالى موږ ته خبر راکړی چې ډېری خلک چې په اسلام کې له داخلېدو ځخه انکار کوي د هغه چاپېريال له وېرې يې کوي په کوم کې چې دوی ژوند کوي.

او ډېری نور له اسلام ځخه ځکه انکار کوي چې دوی نه

غواړي خپلې هغه عقيدې بدلې کړي چې له پلرونو څخه ورته په ميراث پاتې دي او يا يې له چاپيريال او ټولنې څخه تر لاسه کړي او ورسره عادت شوي دي، او ډېرى نور تعصب او له باطل څخه ملاتړ منعه کوي چې اسلام ومني.

او دا ټول خلک د دې لپاره هېڅ عذر نلري، دوى به د الله جل جلاله په وړاندې پرته له توجيه (دليله) ودرېږي.

دا د ملحد لپاره هېڅ عذر نه دى چې ووايى، "زه به ملحد پاتې شم ځکه چې زه په يوه ملحده کورنۍ کې زېږېدلى يم!" بلکې هغه بايد له هغه عقل څخه کار واخلي چې الله تعالى ورکړى دى، د ځمکې او اسمانونو په عظمت کې بايد فکر وکړي او په خپل هغه عقل سره بايد فکر وکړي چې خالق يې ورکړى ترڅو پوه شي چې دا کائنات يو خالق لري. همدا رنګه هغه څوک چې د ډېرو او بتانو عبادت کوي د خپلو پلرونو د تقليد لپاره هېڅ عذر نه لري، بلکې بايد د حقيقت لټون وکړي او له ځانه وپوښتي چې: زه څنګه د يو داسې بې روحه شي عبادت وکړم چې زما نه اوري، ما نه وينې او ما ته هېڅ ګټه نه رسوي؟!

په ورته ډول، عيسوى چې په هغو شيانو باور لري چې له فطرت او عقل سره مخالف دي؛ بايد له ځانه وپوښتي چې: رب څنګه خپل بې ګناه زوى د خلکو د ګناهونو له امله ووژني؟! دا ظلم دى! همدارنګه انسانان څنګه کولى شي د رب زوى په دار کړي او ويې وژني؟! آيا رب نشي کولى د بشر ګناهونه وبخښي پرته لدې چې دوى ته د خپل زوى د وژلو اجازه ورکړي؟ آيا رب د خپل زوى دفاع نشي کولى؟

نو د عاقل انسان وظيفه ده چې د حق پيروي وکړي او په باطل کې د پلرونو او نيکونو تقليد ونه کړي.

الله تعالى فرمايلي دي:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾﴾

او چې ورته وويل شي هغه (حكم) ته راشئ چې الله رانازل کړى او رسول ته راشئ وايي هغه (تګلاره) مو بس ده چې پر هغې مو خپل پلرونه موندلي، آيا که څه هم پلرونه يې نه په څه پوهېدل او نه يې سمه لار موندلې وه. [المائدة ١٠٤].

هغه څوک بايد څه وکړي چې غواړي اسلام قبول کړي، خو وېره لري چې خپلوان به يې ورته زيان ورسوي؟

څوک چې غواړي اسلام قبول کړي او د خپل شاوخوا چاپېريال څخه وېره ولري، کولى شي اسلام قبول کړي او خپل اسلام پټ وساتي تر څو چې الله تعالى ورته يوه د خير لار اسانه کړي چې په هغې کې خپلواک شي او خپل اسلام ښکاره کړي.

په انسان سمدلاسه اسلام قبلول واجب دي، خو په هغه باندې لازم نه دي چې خپل شاوخوا خلکو ته د اسلام راوړلو خبر ورکړي او يا د مسلمانېدو اعلان وکړي، که دا کار ورته ضرر لري.

او پوه شه چې کله يو څوک اسلام قبول کړي نو د ميليونونو مسلمانانو ورور به شي، او کولی شي په خپل هېواد کې له جومات يا اسلامي مرکز سره اړيکه ونيسي او له هغوی څخه مشوره او مرسته وغواړي او هغوی به په دې کار سره خوشحاله کېږي.

الله تعالى فرمايلي دي:

﴿...وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ...﴾

او څوک چې له الله وېره کوي، (الله به) هغه ته د خلاصون لار پيدا کوي.

او له يو داسې لوري به روزي ورکوي چې ګومان يې هم نه کوي. [الطَّلَاقِ: ٢، ٣]

ګرانه لوستونکيه

ايا د خالق الله رضا کول -چا چې مور ته خپل ټول نعمتونه راکړي دي، چا چې مور ته په داسې حال کې خواړه راکول چې مور د خپلو ميندو په خېټو کې د جنين په بڼه وو، او هوا را رسوي چې مور يې اوس تنفس کوو- د خلکو له راضی کولو څخه ډېر مهم نه دي؟

ايا د دنيا او آخرت بريالیتوب د ژوند د ټولو لذتونو د قربانولو ارزښت نه لري؟ ولې نه، قسم په الله!

لدې امله انسان بايد خپل تېر -ماضي- لدې څخه منع نه کړي چې خپله تګلاره سمه کړي او له غلطې لارې راوګرځي

او سم کارونه وکړي.

انسان باید نن ورځ ریښتینی مؤمن شي! او شیطان ته باید اجازه ور نه کړي چې د حق له پیروي څخه یې منع کړي!

الله تعالی فرمایلي دي:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾﴾

اې خلکو یقیناً چې د خپل رب له لوري مو بښکاره دلیل (چې محمد دی) درغلی او تاسو ته مو څرګنده رڼا نازله کړې (چې قرآن دی).

نو هر هغه چې په الله یې ایمان راوړی او منګولې یې پرې لګولي دي نو ژر به یې په خپل رحمت او پېرزوینه کې داخل کړي او خپل لوري ته نېغه لار به ور وښایي. [النساء: ١٧٤-١٧٥].

آیا ته چمتو یې چې د خپل ژوند ترټولو لویه پرېکړه وکړې؟

که دا هر څه منطقي وي او انسان په خپل ژوند کې حقیقت پېژندلی وي؛ نو باید د مسلمانېدلو لپاره لومړی ګام پورته کړي.

او څوک چې په خپل ژوند کې د غوره تصمیم نیولو لپاره مرستې ته اړتیا لري او د مسلمانېدلو په اړه لاربښود غواړي؟

نو ګناهونه یې باید په اسلام کې له داخلېدو څخه منع نه

کړي، الله تعالی په قرآن کریم کې فرمایلي دي چې د انسان ټول ګناهونه بخښل کیږي که چېرې هغه اسلام قبول کړي او خپل خالق ته توبه وباسي، نو دا طبیعي ده چې انسان به د اسلام له منلو وروسته هم کېدی شي ګناهونه وکړي، ځکه مور انسانان یو، سپېڅلي پرېښتې نه یو، خو مور ته په کار دي چې له الله تعالی څخه بخښنه وغواړو او هغه ته توبه وباسو او که الله تعالی وویني چې مور د حق په منلو کې ګړندي یو او په اسلام کې داخل شو او د شهادت کلمې مو وویلې، نو هغه به مور سره د نورو ګناهونو په پرېښودلو کې مرسته وکړي، او څوک چې الله لوري ته روان شي او د حق پیروي وکړي، الله به هغه ته د نورو نیکیو توفیق ورکړي، نو انسان باید سمدلاسه په اسلام کې د داخلېدو په اړه زړه نازړه پاتې نه شي او سمدلاسه باید اقدام وکړي.

د دې خبرې ثبوت د الله تعالی دا قول دی چې فرمایي:

﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ...﴾

کافر شوو ته وایه چې: که چېرې دوی منع شي، (له کفر څخه) (نو) دوی ته به د هغو (ګناهونو) بخښنه وشي چې مخکې شوي دي. [الأنفال ٣٨].

څه باید وکړم چې مسلمان شم؟

په اسلام کې داخلېدل اسانه خبره ده او کوم رسم، رسمي چارو او د چا حضور ته اړتیا نه لري، انسان باید یوازې د شهادت دوه کلمې ووایي، په معنا یې پوه شي او ایمان پرې ولري، هغه داسې چې ووایي: (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد

أن محمدًا رسول الله) يعني زه ګواهي ورکوم چې له الله پرته بل حق معبود نشته او دا ګواهي ورکوم چې محمد د الله رسول دی، که تاسو ته اسانه وي چې په عربي ژبه يې ووايې نو ښه ده او که درته سخته وي نو بسنه کوي چې په خپله ژبه يې ووايې او پدې سره به ته مسلمان شې، بيا نو تاته په کار دي چې دين دې زده کړې، کوم چې دې په دنيا کې د نيکبختۍ او اخرت کې د خلاصون سرچينه ده.

د اسلام په اړه د لا زياتو معلوماتو لپاره تا ته د دې وېب پاڼې د لېدلو سپارښتنه کوم:
https://byenah.com/ps/discover-islam

https://quranenc.com/ps/home/redir/?iso_code=ps

او د دې لپاره چې زده کړې چې اسلام څنګه عملي کړې، تاته سپارښتنه کوو چې دا ویب پاڼه وګورې:
https://byenah.com/ps/muslims

***

فهرست

کائنات چا پیدا کړي؟ زه چا پیدا کړی یم؟ او ولې؟ ۲
رب لوی خالق دی ٤
دا رب (پالونکی)، خالق (پیدا کوونکی)، روزي ورکوونکی، یوازې الله پاک دی ٤
د پیدا کوونکي رب صفتونه ٦
د عبادت ځښتن د کمال له صفاتو ځخه برخمن دی. ۷
دې ستر خالق ولې مور پیدا کړي یو؟ او زمور ځخه ځه غواړي؟ ۱۰
ولې ډېر شمېر رسولان؟ ۱۵
یو ځوک تر هغه وخته مؤمن کېدلی نه شي تر څو یې په ټولو پیغمبرانو ایمان نه وي راوړی. ۱۵
قرآن کریم ځه شی دی؟ ۱۷
اسلام ځه شی دی؟ ۱۸
اسلام د نېکمرغۍ لار ده ۲۱
اسلام ته په داخلېدو ځه ګټه کوم؟ ۲۲
که اسلام را نه وړم نو ځه به له لاسه ورکړم؟ ۲۳
ځوک چې غواړي په آخرت کې نجات ومومي باید اسلام قبول کړي او د محمد صلی الله علیه وسلم پیروي وکړي. ۲٤
زه د مسلمانېدلو لپاره ځه ته اړتیا لرم؟ ۲۷
په پرېکړه کې ځند مه کوه! ۲۸
د هغو کسانو لپاره هېڅ عذر نشته چې حق پرېږدي او د پلرونو او نیکونو تقلید وکړي. ۳۰
هغه ځوک باید ځه وکړي چې غواړي اسلام قبول کړي، خو وېره لري چې خپلوان به یې ورته زیان ورسوي؟ ۳۲

ګرانه لوستونکیه! ۳۳
آیا ته چمتو یې چې د خپل ژوند ترټولو لویه پرېکړه وکړې؟... ۳٤
څه باید وکړم چې مسلمان شم؟ ۳٥

❋❋❋

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات